

Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Obecně

Svaz průmyslu a dopravy České republiky považuje předložený zákon za klíčový zákon, který významně ovlivňuje konkurenceschopnost průmyslu, proto byla věnována projednání zákona maximální pozornost a veškeré připomínky byly důkladně prodiskutovány napříč všemi odvětvími. Níže zasíláme výčet připomínek zásadního a doporučujícího charakteru.

Za naprosto zásadní lze označit připomínku týkající se § 91 odst. 1 (zachování stávajícího systému nastavení systému monitoringu, tzn. systému akreditovaných laboratoří soutěžících na trhu v běžných komerčních podmínkách) a připomínku č. 20 věnující se Příloze 2 – sazby poplatků.

Konkrétní připomínky

1. § 38 odst. 2

Doporučující připomínka

§ 38 odst. (2) Pro účely tohoto zákona se za odpadní vodu považuje směs obsahující nejméně devadesát osm hmotnostních procent vody. U průmyslových odpadních vod, jež jsou zneškodňovány na průmyslové čistírně odpadních vod, není minimální obsah vody limitován.

Navrhujeme:

- 1) Tento odstavec v zákoně neuvádět (je nedořešený a nezohledňuje řadu reálných případů) nebo
- 2) ponechat rozhodnutí o tom, zda se jedná o odpadní vodu nebo odpad na vodoprávním úřadu (na základě posouzení lokálních podmínek).

Odůvodnění

Stanovovat minimální procento obsahu vody není vhodné s ohledem na:

- a) splaškové vody, které mohou obsahovat poměrně dost zatížení (především nerozpuštěnými látkami, resp. pevnými nečistotami)
- b) vody ze starých ekologických zátěží (průsaky z rekultivovaných skládek, vody z uzavřených dolů, odkališť apod.), kde tyto vody mohou obsahovat poměrně významný podíl solí

Vzhledem k výše uvedenému nebude tyto vody možné vypouštět na kanalizaci (možná jako odpad, pokud toto bude upraveno příslušnými povoleními pro kanalizace/komunální ČOV...pak nevíme jak s evidencí odpadů a dalšími povinnostmi ze zákona o odpadech)

Dále není jasné:

- zda za průmyslové vody považovat i vody ze starých ekologických zátěží (viz výše)
- proč je připuštěn nižší obsah vody pouze u průmyslových odpadních vod čištěných na průmyslových ČOV (pozn.: co to je průmyslová ČOV?), vždyť lze v souladu s příslušnými povoleními řešit nakládání s OV i čištěním na komunální ČOV, což je mj. jeden z postupů považovaný za BAT (ne vždy musí být provoz malé ČOV rentabilní a outsourcing je elegantní řešení....)

2. § 38 odst. 7

Doporučující připomínka

Navrhujeme na konci odstavce 7 § 38 doplnit větu: „Vlastník zařízení provádí rozbory dle vodoprávního rozhodnutí min. 1x ročně a je povinen na výzvu vodoprávního úřadu nebo ČIŽP předložit protokoly za posledních 5 kalendářních let.“

Odůvodnění:

Doporučujeme zvýšit kontrolu správné funkce a kvality vypouštěných odpadních vod do ŽP u CE ČOV, protože pro domácí typ čistíren odpadních vod je velmi důležitá pravidelná údržba, servis, ale i chování uživatelů ČOV a její obsluha. Navrhujeme zavést povinnost měření kvality vypouštěných odpadních vod i pro tento typ ČOV.

3. § 38 odst. 10

Zásadní připomínka

Požadujeme na konci §38 doplnit větu

„Vodoprávní úřad v povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových stanoví ve svém rozhodnutí, zda se jedná o vody čištěné nebo nečištěné.“

Odůvodnění:

Požadujeme zvýšení právní jistoty provozovatele, kdy rozhodnutí o zařazení vod do kategorie čištěné/nečištěné má obrovské finanční důsledky. Odkaz jen na NV 61/2003 považujeme za nedostatečný, neboť v něm řada typů výrob není popsána.

4. §39 odst. 3

Zásadní připomínka

Požadujeme změnit nově doplněný text v § 39 odst. 3: na text: „Znečištění vypouštěním prioritních nebezpečných látek musí být postupně omezeno na hodnoty stanovené zvláštním prováděcím předpisem (61/2003). Úniky prioritních nebezpečných látek musí být eliminovány v souladu s §39, odst.4“.

Odůvodnění:

Je nezbytné stanovit limitní hodnotu. Úniky nelze nikdy odstranit, rizika budou existovat potud, pokud budou existovat tyto látky. Je nezbytné definovat v nařízení vlády (např. 61/2003) koncové emisní limity pro tyto látky – NPK.

5. § 39 odst. 10

Doporučující připomínka

Navrhujeme ponechat stávající znění § 39 odst. 10) Na nakládání se sedimentovatelnými tuhými látkami uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu se nevztahují odstavce 2, 4 a 5 vztahují odstavce 2, 4 a 5 přiměřeně.

Odůvodnění:

Přínos navrhované změny je diskutabilní a termín "přiměřeně" je pro výklad povinností zcela nejasný. V praxi by docházelo k problémům, např. u kalů na venkovních skladovacích plochách jde těžko zajistit, aby nedocházelo ke smísení se srážkovými vodami apod.

6. § 88 odst. 2

Zásadní připomínka

Navrhujeme následující úpravu textu:

Na konci odstavce vyškrtnout slova: „pokud v souvislosti s těmito činnostmi nedochází k následnému využití odebrané podzemní vody.“

Odůvodnění:

Vzhledem k deklarovanému cíli, kterým je šetrné využívání zdrojů vody, není smysluplné za dané situace, kdy podzemní voda již byla odčerpána za účelem, zmíněným v § 88 odst. 2 (jako je snížení znečištění podzemních vod, odběry vody ke snižování jejich hladiny nebo odběry vody sloužící hydraulické ochraně podzemních vod před znečištěním), aplikovat na tuto vodu v případě jejího dalšího využití poplatky za odebrané množství podzemní vody ve smyslu přílohy č. 2. Takové využití by nebylo ekonomicky únosné.

7. § 88 odst. 3,4

Doporučující připomínka

Chybí odstavec 3

8. § 88 odst. 6

Zásadní připomínka

Navrhujeme upravit text následovně:

„Státní fond životního prostředí na základě poplatkového přiznání a ověření údajů rozhodných pro výpočet poplatku rozhodne o výši poplatku za uplynulý kalendářní rok poplatkovým výměrem, který doručí odběrateli a celnímu úřadu příslušnému podle sídla nebo místa pobytu odběratele do 60 dnů po obdržení poplatkového přiznání s oznámením, že poplatkový výměr nabyl právní moci. Ve výměru stanoví lhůtu pro podání odvolání v souladu se správním řádem.“

Odůvodnění:

Není jasné, z jakého důvodu je znečišťovateli zasílán poplatkový výměr s nabytím právní moci a není možné podat odvolání proti poplatkovému výměru. Nelze tak reagovat na případně vzniklé chyby při přenosu dat z poplatkového přiznání do vlastního výměru. Požadujeme upravit ustanovení tak, aby nebylo poplatníkovi upřeno právo na zpochybnění výměru a mohl v souladu s daňovým a správním řádem zpochybnit poplatkový výměr.

9. Připomínka k § 90

Zásadní připomínka

Navrhujeme doplnit ve druhé větě mezi slova „v daném“ a „kalendářním“ slova „a následujícím“.

Odůvodnění:

Pro zvýšení motivační složky investice do zařízení na čištění odpadních vod navrhujeme rozšíření finanční úlevy na 2 roky. Vzhledem k radikálnímu snížení limitů pro zpoplatnění a sazeb poplatků je adekvátní podpořit investující znečišťovatele.

10. Připomínka k § 91 odst. 1

Zásadní připomínka

Požadujeme zachovat stávající systém nastavení systému monitoringu, tzn. systém akreditovaných laboratoří soutěžících na trhu v běžných komerčních podmínkách

Odůvodnění:

- Preferování jediného subjektu v zákoně poškozuje volnou soutěž na trhu. V mnoha případech se bude jednat o zmařené investice laboratoří, které investovaly finanční prostředky do přístrojového vybavení a související výbavy laboratoří.
- Není uveden termín, do kdy od data odběru znečišťovatel obdrží výsledky analýz od oprávněné laboratoře správce povodí, znečišťovatel nemá možnost reagovat na možné nesrovnalosti nebo učinit včasná opatření k odvrácení nežádoucího stavu kvality vod
- Současná právní úprava (§38, odst.4) ukládá povinnost tomu, kdo vypouští odpadní vody, měřit míru jejich znečištění, předávat výsledky příslušným subjektům, což se jeví ve smyslu navrhované úpravy v rozporu.
- Chybí ohlášení termínů odběrů – zajištění vstupů do zařízení apod. – řada firem má z bezpečnostních důvodů omezený přístup k odběrovým místům.
- Není uvedena možnost odběru kontrolního vzorku znečišťovatelem respektive autorizovanou laboratoří
- Chybí povinnost předat provozovateli v rámci odběrů prováděných laboratoří správce povodí kontrolní vzorek
- Řada laboratoří Povodí nemá vyvinuty metodiky pro stanovení specifických znečišťujících látek
- Četnost odběrů prováděných laboratoří správce povodí nebude tak vysoká, aby zjistila reprezentativní hodnoty jednotlivých parametrů tak jako když jsou zjišťovány oprávněnou

laboratoří najatou provozovatelem ke sledování a vyhodnocování provozu čistírny odpadních vod. Tento způsob stanovení poplatků je neobjektivnější a tento přístup byl až dosud preferován i ČIŽP, přičemž kontrolní odběry (dosud zajišťované provozovatelem, dle nového zákona prováděné oprávněnou laboratoří správce povodí) sloužily k vyhodnocení shody s legislativou. Tento způsob stanovení poplatků je zakotven i v současném prováděcím předpisu- viz §2, odst. 4 a odst. 5 NV č.143/2012 Sb. o postupu pro určování znečištění odpadních vod, provádění odečtů množství znečištění a měření objemu vypouštěných odpadních vod do povrchových vod.

- Není jasný postup v případě, že laboratoř Povodí provede menší počet kontrolních odběrů nebo v jiné frekvenci, než je uvedeno ve vodoprávním povolení - kdo ponese odpovědnost za nesplnění podmínek rozhodnutí?
- Není jasné, jaké má znečišťovatel možnosti obrany proti laboratoři povodí v případech porušování bezpečnostních pravidel, zjevně nesprávným výsledkům, apod.

11. Připomínka k § 91 odst. 3

Doporučující připomínka

§ 91 odst.3: není zřejmé, co je myšleno výrazem „zjištění“ ? Informace požadované zákonem k předání oprávněné laboratoři správce povodí by měly být zákonem definovány, v opačném případě dojde k různým výkladům. Dále je nutno pověřeným osobám oprávněné laboratoře správce povodí v zákoně stanovit povinnost dodržování všech bezpečnostních pravidel pro vstup a pohyb v zařízení provozovatele.

12. Připomínka k § 91 odst. 6

Zásadní připomínka

Navrhujeme a požadujeme zpracovat následující znění:

(6) Při výpočtu poplatku za objem vypouštěných odpadních vod se použije rozdílná sazba pro čištěné odpadní vody, nečištěné odpadní vody a odpadní vody z chlazení průmyslových zařízení. Za čištěné odpadní vody se považují vody:

- splňující hodnoty emisních standardů stanovené v nařízení vlády podle § 38 odst. 10 nebo
- vypouštěné ze zařízení splňujícího požadavky BAT

Odůvodnění:

Pro řadu průmyslových zařízení je aplikace NV 61 komplikovaná. Přitom se jedná o zařízení splňující BAT, což by mělo být zohledněno v poplatkové povinnosti.

13. Připomínka k § 91 odst. 7

Zásadní připomínka

Navrhujeme a požadujeme zapracovat následující znění:

7) V pochybnostech o tom, zda jde o čištěné odpadní vody či nikoliv, rozhodne Česká inspekce životního prostředí **příslušný vodoprávní úřad.**

Odůvodnění:

ČIŽP by ze své podstaty měla provádět inspekční a kontrolní činnost, nikoliv rozhodovat na úseku správních agend. Rozhodování vodoprávních úřadů považujeme za logičtější a správnější přístup. Příslušný vodoprávní úřad může ke svému rozhodnutí přizvat ČIŽP jako poradní orgán, ale vlastní rozhodnutí by měl vydávat právě vodoprávní úřad.

14. Připomínka k § 92 odst. 3

Doporučující připomínka

§ 92 odst.3: podklady, požadované zákonem k předání odborně způsobilé osobě by měly být zákonem definovány. Dále je nutno odborně způsobilým osobám v zákoně stanovit povinnost dodržování všech bezpečnostních pravidel pro vstup a pohyb v zařízení provozovatele.

Odůvodnění:

Je obava z nejasného výkladu co může OOS požadovat (jaké doklady, jak dlouho archivované apod.). K bezpečnostním pravidlům – v řadě průmyslových areálů jsou stanovena bezpečnostní pravidla pro ochranu osob, které se v nich pohybují. Osoby, kterým musí být umožněn vstup do areálu ze zákona, by měly tato pravidla respektovat.

15. Připomínka k § 99 odst. 4

Obecná připomínka

SPČR má za to, že příjemcem poplatku by měli být principiálně správci Povodí, v jejichž povinnostech je hospodářská a činnost v povodích. Přerozdělování na protipovodňová a jiná opatření skrze Krajské úřady je jen zvyšování administrativní zátěže snižováním efektivity vybraných prostředků.

16. Připomínka k § 94 odst. 2

Zásadní připomínka

Požadujeme prodloužit dobu splatnosti dle § 94 odst. 2 na 60 dnů

Odůvodnění:

Navržený termín 15 dnů je z hlediska administrace plateb v průmyslových podnicích obtížně dodržitelný, zejména ve chvíli, kdy dle navržených úprav sazeb se bude jednat o vysoké částky, podléhající v podnicích několika úrovněmu schvalovacímu procesu.

17. Připomínka k §§ 96 a 97

Zásadní připomínka

Požadujeme vrátit § 96 a 97 do zákona a rozšířit odklady placení poplatků i na objem vypouštěných odpadních vod.

Odůvodnění

Není jasné, proč jsou tyto dva §§ odstraněny – snižuje se tím motivace znečišťovatelů k investicím do (dalších/dodatečných) opatření ke snížení dopadu na vody. V souvislosti s navrhovaným zásadním zvýšením poplatků za vypouštění odpadních vod budou provozovatelé nuceni investovat do úsporných opatření, aniž by měli možnost požádat o prominutí poplatku tak, jak je uvedeno v důvodové zprávě a věcném záměru zákona.

18. Připomínka k § 99 odst. 4 a 5

Zásadní připomínka

Požadujeme:

Doplnit na konci odstavce 4) větu: „Poplatky, které jsou příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí, mohou být použity pouze na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury a na správu a údržbu vodních toků.“

Doplnit na konci odstavce 5) větu: „Poplatky, které jsou příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí, mohou být použity pouze na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury a na správu a údržbu vodních toků.“

Odůvodnění:

Domníváme se, že je žádoucí, aby poplatky alokované ve Statním fondu životního prostředí byly rovněž účelově vázány na podporu výstavby, obnovu, správu vodních toků a související infrastruktury za účelem dosažení dobré kvality vod. Obdobné vázání prostředků je žádoucí rovněž u poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v § 99 odst. 5.

19. Připomínka k § 125l

Zásadní připomínka

Požadujeme na konci odstavce 1 § 125l doplnit větu:

„Pokuta se rovněž neuloží, v případě že právní povinnost je vázaná na provedení úkonů, za které jsou odpovědné orgány státní správy a samosprávy (např. výběr dodavatele pro provedení opatření k nápravě v rámci zákona o veřejných zakázkách).“

Odůvodnění:

V rámci projektu Odstraňování starých ekologických zátěží dochází k neustálému oddalování vyhlášení veřejných zakázek na dodavatele sanačních prací, za které odpovídá stát, zcela mimo správní řád, ale proces je založen na rozhodnutí, vydaném vlastníkem pozemku se starou zátěží. Ten však nemá zákonné právo domoci se konání státu, přesto mu hrozí riziko udělení pokuty za neplnění rozhodnutí.

20. Připomínka k Příloze 2 – sazby poplatků

Zásadní připomínka

Navrhujeme a požadujeme upravit znění Přílohy 2 takto:

Příloha č. 2 k zákonu č. 254/2001 Sb.

A. Sazba pro výpočet poplatku za skutečně odebrané množství podzemní vody

Platnost sazby poplatku (rok)	Sazba poplatku (Kč/m³)
2017	5
2018	6
2019 – 2021	7
od 1.1. 2022	8

B. Sazby pro výpočet poplatku za vypouštěné množství odpadní vody

1. čištěné odpadní vody

Platnost sazby poplatku (rok)	Sazba poplatku (Kč/m ³)
2017 – 2018	0,20
2019 – 2020	0,35
od 1.1. 2021	0,5

2. nečištěné odpadní vody

Platnost sazby poplatku (rok)	Sazba poplatku (Kč/m ³)
2017	0,5
2018 – 2019	1
2020	3
od 1.1. 2021	5

3. vody z chlazení průmyslového zařízení

Platnost sazby poplatku (rok)	Sazba poplatku (Kč/m ³)
2017	0,10

C. Sazby pro výpočet poplatku a hmotnostní a koncentrační limity zpoplatnění

ukazatel znečištění	sazba Kč/kg	limit zpoplatnění	
		Hmotnostní kg/r	koncentrační mg/l
1. CHSK _{Cr}	8	10 000	40
2. CHSK _{Cr} (pro odpadní vody čištěné z výroby buničiny a ze zušlechťování bavlnářských a lnářských textilií)	8	10 000	~~70~~ 200
3. RAS	0,5	20 000	1 200
4. fosfor celkový	300	~~100~~ 1000	~~0,2~~ 3
5. dusík celkový	50	~~5 000~~ 1 000	~~10~~ -25
6. dusík amoniakální *	100	250	2
7. AOX	~~1000~~ 500	15	~~0,05~~ 0,2
8. rtuť	20 000	0,4	0,002
9. kadmium	4 000	2	0,01

* Pokud by vody vypouštěné znečišťovatelem podléhaly zpoplatnění v parametrech $N_{\text{celk.}}$ i $N_{\text{amon.}}$, pak znečišťovatel platí poplatek za $N_{\text{amon.}}$ v plné výši, poplatek za vypuštěný $N_{\text{celk.}}$ platí za množství $N_{\text{celk.}}$ snížené o množství zpoplatněného $N_{\text{amon.}}$.

Odůvodnění:

Doplnění sazby pro vypouštění chladících vod – novela poplatkové povinnosti by měla být cílena na znečišťovatele, kteří neplní emisní standardy.

Doplnění specifických limitů pro zpoplatnění vod z papírenského a textilního průmyslu reflektuje požadavky BAT, tzn. nejlepší dostupná úroveň znečištění, na kterou je možno odpadní vody vyčistit. Zvýšení poplatků za objem vypuštěných vod je naprosto neadekvátní a nereflkuje inflační vývoj. Zatížení průmyslových podniků v důsledku tohoto navýšení se pohybuje v řádu mnoha milionů. Respektujeme, že určité navýšení je žádoucí pro udržení motivační funkce poplatků, nicméně toto navýšení by mělo respektovat ekonomické ukazatele. Dále požadujeme upravit časový rozsah nárůstů poplatků v případě části B tak, aby znečišťovatelé měli možnost se efektivně připravit na razantní navýšení cen, resp. zvážit a připravit možné investice do svých zařízení, které by jim zajistili snížení dopadu navýšení cen.

Amoniakální dusík je zpoplatněn dvakrát. Jednou v rámci celkového dusíku a pak jako samostatný ukazatel. Navrhujeme úpravu k odstranění dvojího zpoplatnění.

U ukazatele celkový fosfor došlo k více než čtyřnásobnému zvýšení sazby pro výpočet poplatku a k řádovému snížení limitů zpoplatnění. Navrhujeme zmírnění sazby i limitu zpoplatnění u tohoto ukazatele.

Stanovení AOX není selektivní metodou stanovení pro jednotlivé látky. Jedná se o skupinovou analýzu, která je ovlivňována řadou rušivých faktorů, např. vysokým obsahem chloridů. Snížený limit se blíží k mezím stanovitelnosti použité metody a proto zde hrozí zvýšené riziko nesprávných výsledků rozborů. Rovněž na této úrovni je již diskutabilní i opakovatelnost používaných analytických postupů. Může tak dojít k úhradě poplatků za vypouštěné množství AOX aniž by provozovatel takové množství prokazatelně do povrchových vod vypouštěl. Proto navrhujeme zachování stávajícího limitu.

V důvodové zprávě 1.2.2. b) str. 16 je uvedeno „Všechny upravené hodnoty limitů jsou technologicky částečně nebo zcela dosažitelné, tzn. běžně používaná čistící zařízení jsou technologicky schopná dané znečištění v daném rozsahu odstraňovat (v závislosti na znečištění na přítoku)“. Při srovnání s BAT-AEL navrhovanými v poslední verzi BREF CWW je zde zásadní rozpor. Navrhované limity pro zpoplatnění pro fosfor a AOX jsou nižší, než jsou spodní hodnoty BAT-AEL v nově připravené BREF CWW, Dusík celkový je při spodní hranici povoleného rozmezí pro BAT-AEL.

Parametr	Platné limity pro zpoplatnění (mg/l)	Návrh nových limitů pro zpoplatnění (mg/l)	BAT-AEL BREF CWW (mg/l)
Fosfor celk.	3	0,2	0,5-3
Dusík anorganický/celkový	20/-	-/10	5-20/5-25
AOX	0,2	0,05	0,2-1

Je analyticky dokázáno, že vstupující surová voda se již dnes blíží hodnotě kolem 0,020-0,030 mg/l AOX, tzn. poloviny hodnoty zpoplatněného limity dle nového návrhu, přičemž nejistota měření AOX v tak nízkých hodnotách osciluje mezi 25-50%. Tzn. existuje významné riziko, že společnost, odebírající vodu, aniž by významně produkovala AOX, se dostane za zpoplatněný limit.

Kontaktní osoba za SPČR:

Ing. Jaroslav Suchý

e-mail: jsuchy@spcr.cz

Tel: (+420) 724 809 545